

A pusztító földrengés lélekben újraegyesítette a horvátokat

Petrinjaban egy iskola, Žažinában pedig egy katolikus templom felújításában vállalt részt Magyarország – mondta **Soltész Miklós** a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára a földrengés sújtotta közép-horvátországi Petrinjaban, ahol Zdenko Lucić horvát külügyi államtitkárral meg is tekintette az épületeket. Az MTI-nek telefonon nyilatkozva kiemelte: az iskola, ahová körülbelül négyszázötven gyerek jár, súlyosan megsérült a földrengésben. A žažinai templom pedig, amelynek felújításában részt vesz Magyarország, Szent Miklós és Szent Vid temploma.

Szavai szerint abban bíznak, hogy a magyarországi segítség az itt élő több tízezer ember helyben maradását szolgálja. Egyrészt azért, mert ezek az emberek Horvátország legnehezebb sorsú, legszegényebb vidékén élnek, másrészt pedig azért, mert ragaszkodnak ahhoz a környezethez, ahol laknak, ahova a munkájuk köti őket – mondta.

Horvátország nevének hallatán sokak talán a csodálatos horvát tengerparti városokra, a mesés szigetvilágra, az ízekben oly gazdag gasztronómiára, a lenyűgöző természetre, a pompás fővárosra, Zágrábra és környékére, vagy a közös horvát-magyar történelem és irodalom nagyjaira asszociálnak. Ezek a képek és élmények az idén sajnos az országból érkezett lesújtó hírekkel párosultak, történetesen, hogy Sziszek-Monoszló megyében (Sisačko-moslavačka županija) hatalmas károkat okozó földrengés volt. Ez a megye Horvátország középső részén fekszik, mintegy 4468 km²-en 172 439 fős lakossággal. Itt él tehát az ország összlakosságának a 4,02 százaléka. Sokak szerint a földrengés a sors utolsó csapása a térségre, mivel fiatal gyermekes családok hagyták el a városokat, falvakat. Az ifjúság nem a tönkrement ipari városokban és az aknamezőkkel körülvett falvakban képzele a sikeres jövőt. Valójában ezen a területen megtörtént mindaz, ami megtörtént Horvátország többi részével is. Ám az itteni háború véresebb volt, mint másutt, és nagy népességvesztést okozott. A sisaki régió évek óta az ország elnépteledésének élvonalában van.

A végzetes földrengés Sziszek-Monoszló megye felét pusztította el, a helyi tizenkilenc önkormányzati egységből négy város Sziszek, Petrinja, (Sisak, Petrinja) Glina és Hrvatska Kostajnica, valamint több település szenvedett nagyobb károkat. Körülbelül ötvétezer lakosnak vannak közvetlen kárai a házakban vagy a melléképületekben. Nem hivatalos adatok szerint – mivel a károk felmérése még folyamatban van, és számos utórengés is bekövetkezett – 14 171 létesítményen jelentettek anyagi károkat, amelyek közül 4 194 létesítményt már ellenőriztek. Az ellenőrzött létesítmények egyötöde, azaz 800 létesítmény teljesen megsemmisült vagy használhatatlanná rongálódott, ez a szám azonban várhatóan akár háromezer is lehet. Nyolcszázhuszonöt kisipari és háromezer családi gazdaság szűnt meg, megromlódott hétszáz gazdasági épület és tizenegy is-

kola, de ide sorolható szinte az összes templom is, melyek közül öt teljesen megsemmisült. Különösen nehéz helyzetben van a vidéki lakosság, mert a háziállatok miatt, melyeket gondozniuk kell, nem tudják elhagyni otthonukat, így napokig az udvaron, az istállóban vagy gépkocsikban alszanak.

A földrengés újra egyesítette és mozgósította az egész országot, minden tájáról elindultak a humanitárius segélyek. Miután Dubrovnik, Split, Šibenik, Zadar és Đakovo, Osijek jelentették be elsőként, hogy lemondják az újévi programokat, és azok árát a földrengés sújtotta térségnek adják, beindult a láncreakció: körülbelül negyven város jelentette be, hogy csatlakozik a kezdeményezéshez. Igazán lenyűgöző látvány volt a sok fénykép a kamionokból és személyautókból álló konvojról, amely az Isztriai-félszigetről lakókocsikat szállított a régióba. Eddig több mint kétszáz adományozott lakókocsi érkezett onnan a rengés sújtotta területre. Természetesen a lakókocsik teljes felszereléssel és tartós élelmiszerrel, takarókkal, lepedőkkel és hőszigetelővel megpakolva indultak útnak. Mindez csak egy része a félszigetről indult magánkezdeményezéseknek.

Az ország minden területéről érkeztek tűzoltó és polgári védelmi egységek, hogy mielőbb elkezdődjenek a károk helyreállítása. A segítségnyújtásból nincs hiány a sport világából sem. Az örök rivális labdarúgóklubok, a Dinamo Zagreb és a Hajduk Split szurkolói egy emberként segítettek a helyreállítási munkákban, az adományok szállításában és szétosztásában. A horvát labdarúgó-válogatott, Dejan Lovren felajánlotta, hogy novaljai szállodájában, a petrinjai erős földrengésben hajléktalanná vált tizenhat családot fogad – elsősorban többgyermekeseket. A Vindija birkózóklub, miután megnyerte az országos bajnokságot, úgy döntött, hogy a nyereséget (tízezer kuna), felajánlja a petrinjai birkózóknak, akiknek sportcsarnokát elpusztította a földrengés. Az Ultimate Fighting Championship nehézsúlyú bajnoka, Stipe Miočić is támogatásáról

biztosította a térséget, és erre buzdította barátait, rajongóit is. A horvát paralimpikon, Toni *Bošnjaković* egyike azon sok embernek, akik a földrengés helyszínére mentek, segíteni a sérülteknek. Említést érdemelnek a Cibona kosárlabdázói, Damir *Markota* és Filip *Bundović* is, akik megtöltöttek egy kisteherautót, és élelmiszer-készleteket szállítottak. A horvát zenevilág ismert zenészei Zlatan *Stipišić Gibonni* és Nikša *Bratoš* hangszer-adományozási kezdeményezést indított a sziszeki Fran Lhotka Zeneiskolába járó gyermekek számára. Szólnom kell a rengeteg névtelen emberről is, akik önzetlenül váltak meg a családi autótól, vagy hajlék nélkül maradtakat fogadtak a lakásukba, házukba. Igen, mindez felfoghatatlan, de sajnos létezik a csontig hatoló félelem is. Az emberek, főként a gyerekek félnek elaludni, a földrengés és az utóregések megtették a fizikai és lelki hatásukat. Jelenleg is folynak a munkák: földterületeket készítenek elő, ahol a mobil-házakat felállítják, a megrongált, de még felújítható épületeket takarófoliával fedik, hogy az eső és a hó ne tegyen még nagyobb kárt.

„Soha nem lesz vége népünk szenvedéseinek... Nem adjuk fel! A bajban legyünk testvérei a rászorulóknak!” – ezeket a mondatokat villámgyorsan megosztották közösségi oldalukon a határon túli horvátok is. A horvát katolikus missziók a világ minden tájáról, beleértve a németországi, svájci és ausztriai missziókat is, az elsők között csatlakoztak a Sziszek-Monoszló megyei földrengés áldozatainak nyújtott segélyek gyűjtéséhez. Itthon sem tétlenkedtek a horvát közösségek. Már a földrengés másnapján kamionnyi adomány indult el Barcsról. Vas megyéből, a horvátlövői és a nardai önkormányzat szervezésében négy kisteherautót indítottak. A mintegy tizenhárommillió forint értékű segélyszállítmány a Muraköz megyében kialakított központokban került szétosztásra. Nagykanizsán, Letenyén és Semjénháza összesen kilenc teherautónyi adományt gyűjtöttek össze a kisebbségi önkormányzatok, amelyekhez a nagykanizsai reformátusok is csatlakoztak. A gyűjtés azóta is folyik az érintett településeken, továbbá Szepetneken, Tótszerdahelyen, Tótszentmártonban, Fityeháza, Murakeresztúron, Molnáriban és Petriventén. A Magyar Vöröskereszt Baranya Megyei Szervezete több tonna segélycsomagot szállított Horvátországba, amelyhez nagyszámban adakoztak Pécs és környéke horvátok lakta települései is. Több teherautó segélyszállítmány indult Bajáról, Budapest XV. kerületi Horvát Önkormányzata hatszáz ezer forint értékben vásárolt és juttatott el konzerveket Horvátországba, Dombóvár Horvát Nemzetiségi Önkormányzata pedig úgy határozott, hogy háromszázhatvan ezer forinttal támogatja a rászorultakat. A bajai Horvát Kulturális Központ a napokban hirdette meg adománygyűjtési akcióját, melyhez csatlakoztak a horvátok lakta települések is, mint például Gara, Katymár vagy Dusnok. Ugyancsak adománygyűjtésre buzdít Felsőszentmárton Települési Önkormányzata, a Horvát Önkormányzat és

a helyi „Korjeni” Egyesület is. Több tonnányi adomány indult el Székesfehérvárról is, a jótékonysági kezdeményezést a Székesfehérvári Horvát Nemzetiségi Önkormányzat, a Székesfehérvári Egyházmegyei Karitás és a Szent István Hitoktatási és Művelődési Ház hirdette meg, hogy közösen segítsenek a horvátországi tragédia károsultjain. Hatalmas mennyiségű adomány gyűlt össze Szombathelyen, Horvátszidányban, Felsőcsatárban és Szentpéterfán, amit Sziszekbe és Petrinyába szállítottak. A tótszerdahelyi Zrínyi Katalin Horvát Általános Iskola tanulói füzeteket, filctollakat, színes ceruzákat, vonalzókat és egyéb rajzeszközöket gyűjtöttek horvátországi barátaiknak. Számos horvát kulturális egyesület és civil szervezet névtelenül juttatja el adományait a rászorulóknak. A Szentendrei Horvát Önkormányzat és a Ferenczy Múzeumi Centrum *Benkovits György* festőművész, elnök és *Prosek Zoltán* igazgató vezetésével árverést szervez. A felhívásra eddig *Aknay János*, *Ásztai Csaba*, *Bálint Ildikó*, *Bihon Győző*, *Benkovits Bálint*, *Benkovits György*, *ef. Zámbo István*, *Görög László*, *Kósa Klára*, *László Erdész*, *Lehoczky Krisztina*, *Lukoviczky Endre*, *Pistyúr Imréné Gabi*, *Sárkics Eszter*, *Verebély Diana*, *Vincze Ottó*, *Zarubay Bence* festőművészek adják online árverésre műalkotásukat.

Gohér Krisztina

Az Országos Horvát Önkormányzat pénzügyi adománygyűjtést szervez a Horvátországban történt földrengés okozta károk enyhítésére. Felajánlását az alábbi számlaszámra történő átutalással teheti meg:

Számlatulajdonos neve: Országos Horvát Önkormányzat
Bank neve: K&H Bank Zrt.
Bank címe: 1095 Budapest, Lechner Ödön fasor 9.
Számlaszám: 10402427-00032952-00000009
IBAN: HU40 1040 2427 0003 2952 0000 0009
SWIFT kód: OKHBHUHB
Közlemény: horvátországi földrengés

ZAJEDNO ZA HRVATSKU

Interjú Gugán Jánossal, az Országos Horvát Önkormányzat elnökével

– Több sajtóorgánium és közösségi média szalagcímeiként jelent meg, hogy a Sziszek-Monoszló megye területén történt földrengés lélekben újraegyesítette a horvátokat, mivel példaértékű gyűjtést szerveztek a Horvátországban és a határain túl élő horvátok. Önnek mi a véleménye erről?

– Mint tudjuk, tavaly december 29-én történt a földrengés, ez a tragédia Horvátországban. Nagyon megható volt, hogy szinte egész nap csörgött a telefonom és az ország különböző részeiről hívtak a magyarországi horvát közösség tagjai. Nagyrésztük már elkezdte az adományok gyűjtését és kérték a segítségemet, hogy minél előbb eljuttassák azt a földrengés sújtotta területre. Úgy gondolom, hogy látva a tragédia első képeit, egy emberként mozdult meg a horvátországi és a magyarországi horvátság. Ez azóta is folyamatosan tart, mert még a napokban is kamionokkal, kisteherautókkal szállítanak adományokat. Másfelől különböző bankszámlákra megkezdődött a pénzbeli felajánlások gyűjtése. Az Országos Horvát Önkormányzat két héttel ezelőtt nyitott egy bankszámlát, amelyen már igen komoly összeg van.

– Megtudhatjuk, hogy eddig mekkora összegről van szó?

– Nem tudom a legújabb adatokat, talán nyolc-tízmillió forint. Ez nem az Országos Horvát Önkormányzat adománya lesz, hanem a magyarországi horvátoké. Fontosnak tartom elmondani, hogy ez nem egy „nagy kalap” lesz, amiből majd valamikre fordítanak, hanem egy meghatározott célt tűztünk ki. A múlt héten jártam a földrengést elszenvedett területeken, és azt beszéltem meg a helyiekkel, hogy egy zeneiskola helyreállítását fedezzék.

– Ön a sziszeki zeneiskolára gondol?

– A sziszeki zeneiskolához tartozó petrinyai zeneiskoláról van szó. A másik felajánlásuk pedig az – mivel a földrengés leginkább az időseket és a gyerekeket viselte meg –, hogy száz gyerek üdülését biztosítjuk Vlačićiban, Pag-szigetén az Országos Horvát Önkormányzat Zavičaj Panziójában.

– Meddig lehet utalni a bankszámlára?

– Sajnos van időnk a gyűjtésre, ugyanis jelenleg is a romok eltakarítása folyik és szinte naponta vannak kisebb utórezgések. Ahogy az ottani állapotokat

láttam, még egy jó darabig eltart egyfelől a romeltakarítás és utána a károk felmérése. Mivel, mint említettem, a területen egyre több az utórezgés, így a statikusoknak újra fel kell mérniük az épületek állapotát. Csak ezután indulhat el maga a felújítás. Tehát egy-két hónapig biztos, hogy lehet utalni pénzadományt a számlára. Mindezek után konkretizáljuk a helyiekkel, hogy hogyan tovább.

– Többen úgy vélekednek, hogy félő, hogy a kezdeti lelkesedés majd alábbhagy, és már nem küldenek adományokat a rászorulóknak. Önnek mi a javaslata, mit tegyenek azok, akik eddig nem szerveztek gyűjtést, de mégis szeretnének segíteni?

– Mivel a földrengés másnapján már felvettem a kapcsolatot különböző horvátországi szervezetekkel, kiderült, hogy a pénzadomány az, amire nagyon nagy szükség van. Tartós élelmiszerből, takarókból és egyéb dolgokból most nagy mennyiség gyűlt össze, mivel az emberek nagyon lelkesen vettek részt a szervezésben és az adományozásban is. Minderre továbbra is szükség lesz, de mindez megvásárolható Horvátországban is. Tehát az a javaslat, hogy inkább pénzadományt küldjenek az emberek. A felújításhoz – hosszú távon is – nem kevés összegre lesz szükség. Mindezt figyelem-

be véve, javasoljuk a pénzgyűjtést. Természetesen nem szeretnék senkit sem lebeszélni, hiszen tudom, hogy mennyire fontosak a tárgyi adományok is, és mindazok, akik adományoztak vagy adományoznak ezt tiszta szívből tették és teszik.

– Tudjuk, hogy a Magyarországi Horvát Nagykövetség és a pécsi Horvát Főkonzulátus is komoly részt vállalt az adományok koordinálásában. Az Országos Horvát Önkormányzat is részt vesz ebben a munkában?

– Amennyiben engem megkeresnek, nagyon szívesen segítek, hiszen akik eddig kerestek, azoknak is próbáltam segíteni. Tudom, hogy nem mindenki ismeri a különböző szervezetek, intézmények elérhetőségét, tehát keressenek bátran. Ismétlem, ha tudok segítek. Elérhetőségeinket megtalálják az Országos Horvát Önkormányzat honlapján: www.horvatok.hu

– Köszönjük az interjút!